

פרישה מוקדמת

כשאנחנו צעירים, אחד מהחלומות של רובנו הוא לצאת לפרישה בגיל צעיר יחסית, החלום של חלק מאתנו לשכב בערסל באי טרופי בלי לעשות כלום...

ואז, כשמגיע הרגע ויש לנו את האפשרות, יש היסוס וחששות לא קלים. חלקם נובעים מההיבטים הרגשיים כמו מה באמת אעשה אחרי שאפסיק לעבוד והשני הוא ההיבט הכלכלי, כלומר, האם אני באמת יכול להרשות לעצמי לצאת לפרישה כבר כעת.

ברור לגמרי שהתשובה אינה אחידה לכולם וכן ברור שצעד כה משמעותי כדאי מאוד לבדוק ולתכנן לפני שמקבלים את ההחלטה אם ואיך לבצע אותו.

במאמר המצורף אתייחס רק להיבטים הכלכליים של הפרישה, מה צריך לעשות כדי להבין ולדעת ומה נחוץ לקבלת ההחלטה.

לפני קבלת החלטה על יציאה לפרישה מוקדמת, אם ובמידה והיא מוצעת על ידי המעסיק יש לבדוק את הכדאיות הכלכלית של ההצעה, כלומר מה מוצע לנו לעומת מה אנו צפויים לקבל אם נמשיך לעבוד (בהנחה שזה אפשרי), לא כל ההצעות לפרישה מוקדמת זהות, בדרך כלל הן שונות מאוד זו מזו.

חלקן מאפשרות קבלת שכר מופחת כזה או אחר למשך תקופה מסוימת או עד גיל הפרישה וחלקן מציעות פיצוי של מענק פרישה חד פעמי כתחליף. בחלקן קיים פתרון להפרשות הפנסיוניות עד גיל קבלת הקצבה מקרן הפנסיה או הביטוח ובחלקן הנושא נשאר באחריות הפורש. כמובן שהסכומים וסוגי הפיצוי יכולים להשתנות באופן משמעותי.

לעיתים מציע המעסיק מספר אפשרויות לבחירתו של העובד, כמו לדוגמה קבלת שכר חודשי או מענק כמו שתואר בפסקה הקודמת.

כדאי מאוד להשוות את האפשרויות על סמך המצב האישי ולא על פי בדיקת חבר או חברה לעבודה שיתכן שמצבם שונה. כדוגמה פשוטה - אדם שחושב להמשיך לעבוד באופן חלקי או מלא יבחר אופציה שונה מאחד שכוונתו לפרוש לחלוטין, הן מבחינת ההתייחסות המיסוית והן מבחינת ההתייחסות הכלכלית אישית.

הדבר החשוב ביותר אותו יש לבדוק הוא היכולת הכלכלית לחיות עד ומעבר לגיל הפרישה בהתייחס לתוכנית שהוצעה. כדאי מאוד לבצע תכנון שלוקח בחשבון את כל ההוצאות השוטפות של המשפחה וכן ההוצאות המשתנות (כמו רכב, עזרה לילדים, מעבר דירה וכו') לעומת ההכנסות הצפויות מהכספים שנקבל בזמן הפרישה, כספי קצבאות וכספים פנסיוניים אחרים, כספים שיש לנו ממקורות אחרים והכנסות בן/בת הזוג עד לפרישה ומעבר אליה.

זו הבחינה החשובה ביותר עליה כדאי להסתמך. כמובן, שהבחינה אינה פשוטה כיוון שיש גם כאן שיקולים של מקורות ההוצאות (הסבר בהמשך) ושיקולי מיסוי.

ולכן הבדיקה חייבת להיערך במושגי נטו.

התוצאות של בדיקה זו יאפשרו לקבל את ההחלטה על בסיס המרכיב החשוב ביותר - האם אני יכול לחיות ללא דאגות עד ומעבר לגיל הפרישה.

איל עצמון – ייעוץ פנסיוני אובייקטיבי

עוד נושא חשוב אותו יש לבדוק בקפדנות הוא מה תהיה הפנסיה שלי בגיל הפרישה?
עלינו להבין מה נצבר עד היום, האם וכמה אמור להצטבר בעתיד עד גיל הפרישה החזוי וכמובן האם זה אמור להספיק לצרכים עליהם נכתב בחלק הקודם.

גם בבדיקה זו יש להתחשב במקורות הכסף, לדוגמא - האם מדובר בקרן פנסיה שזרימת ההכנסות ממנה ודאית באופן יחסי או בדירה להשכרה שם הוודאות נמוכה יותר כיוון שיתכנו תקלות שונות כמו תקופה בה הדירה לא מושכרת או אי תשלום על ידי הדייר וכו' ועד מחשבה על זכיה בהגרלה שם יש וודאות כמעט הפוכה ...

כמו כן, חייבים לבדוק האם אמור לחול מיסוי על הפנסיה ובמידה וכן, האם ואיך ניתן להפחיתו. מדובר בתחום סבוך שאין אפשרות להסבירו כאן ולכן הוא מוסבר במאמר אחר.

מה אנו נדרשים לעשות עם התכניות הפנסיוניות שלנו בהנחה שהטיפול בהן הוא בידנו?
לדוגמא, יש לבדוק מה הוא סוג התכנית, האם מדובר בתכנית ביטוח או פנסיה מקיפה? האם קיים בה ביטוח שאותו אנו מעוניינים לשמר מסיבות שונות כמו צורך או מצב רפואי או שמדובר בקופת גמל או השתלמות שצוברת כספים.

ברור שההנחות שאנו מניחים לגבי הפנסיה שתהיה לנו בעתיד אמורות לקחת בחשבון אם יש או אין הפקדות לתכניות אלה.

את התכניות ניתן לשלם באופן פרטי בתאום עם חברת הביטוח או קרן הפנסיה לאחר העברת הבעלות עליהן על שמכם.

כדאי לקחת בחשבון גם עבודה בהמשך הדרך, אם זו עבודה שיש שכר בצידה גם אם היא חלקית היא יכולה להקל ואף לשנות את התזרים החודשי וכן את ההתייחסות לנושא המיסוי והמשך ההפקדות הפנסיוניות. כמו כן, לקחת בחשבון אפשרות לקבלת דמי אבטלה וכן את סכומי קצבת הזקנה מביטוח לאומי.

מצד שני יכולה להיות השפעה הפוכה, לדוגמא - אם קיבלתם מענק פרישה גבוה בעת הפרישה שכולל גם את הפיצוי עבור הפרישה המוקדמת אותו פרסתם למספר שנים קדימה, יש לקחת בחשבון שיתכן הבדל כלכלי משמעותי בין חישוב שלוקח בחשבון המשך עבודה לבין חישוב שלוקח בחשבון שלא תמשיכו לעבוד. אז כעת, כשיש קצת יותר ידע מה צריך לקחת בחשבון, תוכלו לקבל החלטה נבונה יותר.